

Προγραμματισμός Υπολογιστών

Διαδικοί τελεστές

Νικόλαος Ζ. Ζάχαρης

Καθηγητής

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Υπολογιστών

Τελεστές επιπέδου bit

Οι τελεστές & | ^ << ~ >>εφαρμόζονται bit προς bit στη δυαδική αναπαράσταση των αριθμών. Αν το $x = 5$ (0000 0101) και το $y = 3$ (0000 0011)

Τελεστής	Περιγραφή	Αποτέλεσμα
&	Σύζευξη των bits. Το αποτέλεσμα είναι 1 μόνο αν και τα δυο bit είναι 1.	$x \& y = 0000\ 0001$
	Διαζευξη των bits. Το αποτέλεσμα είναι 1 μόνο αν ένα από τα δυο bit είναι 1.	$x y = 0000\ 0111$
^	Αποκλειστική διαζευξη των bits. Το αποτέλεσμα είναι 1 μόνο αν ένα από τα δυο bit είναι 1 αλλά όχι και τα δύο.	$x \wedge y = 0000\ 0110$
<<	Αριστερή ολίσθηση των bits. Οι κενές θέσεις που προκύπτουν στα δεξιά γεμίζουν με μηδενικά ενώ "χάνονται" τα bits που βγαίνουν εκτός του εύρους του αριθμού.	$x \ll 2 = 0001\ 0100$
>>	Δεξιά ολίσθηση των bits. Οι κενές θέσεις που προκύπτουν στα αριστερά γεμίζουν με μηδενικά ενώ "χάνονται" τα bits που βγαίνουν εκτός του εύρους του αριθμού.	$x \gg 2 = 0000\ 0001$
~	Άρνηση σε επίπεδο bit. Αντιστρέφει τα 0 σε 1 και το αντίστροφο.	$\sim x = -6 = 11111010$

Εφαρμογή για τη χρήση των τελεστών

[*] main.c

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  int main(int argc, char *argv[]) {
5
6      unsigned int a = 80; /* 80 = 0101 0000 */
7      unsigned int b = 55; /* 55 = 0011 0111 */
8      int apot = 0;
9
10     apot = a & b;          /* 16 = 0001 0000 */
11     printf("a & b is %d\n", apot );
12
13     apot = a | b;          /* 119 = 0111 0111 */
14     printf("a | b is %d\n", apot );
15
16     apot = a ^ b;          /* 103 = 0110 0111 */
17     printf("a ^ b is %d\n", apot );
18
19     printf("\na = %d\n", a);
20     apot = ~a;             /* -81 = (1)1010 1111 */
21     printf("~a is %d\n", apot );
22
23     apot = a << 2;         /* 320 = 0001 0100 0000 */
24     printf("a << 2 is %d\n", apot );
25
26     apot = a >> 2;         /* 20 = 0001 0100 */
27     printf("a >> 2 is %d\n", apot );
28
29     return 0;
30 }
```

Χρήση των bitwise τελεστών (1-4)

Αν θεωρήσουμε ότι έχουμε τη δυνατότητα να εφαρμόσουμε σε ένα κείμενο τα παρακάτω εφέ, τότε αντί να έχουμε ξεχωριστές μεταβλητές για το καθένα μπορούμε εναλλακτικά να τα έχουμε όλα σε μια μεταβλητή.

ΕΦΕ	ΔΕΚΑΔΙΚΗ	ΔΥΑΔΙΚΗ
shadow	128	10000000
blinking	64	01000000
lower	32	00100000
upper	16	00010000
strikethrough	8	00001000
underline	4	00000100
italic	2	00000010
bold	1	00000001

Οπότε θα μπορούσε να συσχετίσουμε ένα κείμενο με μια μεταβλητή στην οποία θα αποθηκεύουμε τα εφέ του. Οπότε αρχικά το κείμενο δεν έχει κανένα εφέ

```
unsigned int efe = 0;
```

Αν εφαρμόσουμε το εφε shadow θα μπορούσαμε μόνο σε αυτή τη περίπτωση, επειδή το efe έχει τιμή 0 να χρησιμοποιήσουμε το τελεστή της ανάθεσης = ή εναλλακτικά το |

```
efe = 128;            ή    efe = efe | 128;
```

Αν επιπλέον εφαρμόσουμε το εφε italic

```
efe = efe | 2;            Οπότε η μεταβλητή efe έχει τη τιμή 130 (10000010)
```

Χρήση των bitwise τελεστών (2-4)

Αν στη συνέχεια θέλουμε να ελέγξουμε ότι το κείμενο έχει efe italic τότε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το τελεστή &

```
int apot = efe & 2 ;
```

Αν η efe έχει το εφέ italic τότε η apot έχει τη τιμή 2 (τη τιμή του εφέ) διαφορετικά έχει τη τιμή 0.

Αν στη συνέχεια θέλουμε να απενεργοποιήσουμε το efe italic χρησιμοποιούμε το τελεστή ^

```
efe = efe ^ 2 ;
```

Πλέον η efe έχει τη τιμή 128;

Χρήση των bitwise τελεστών (3-4)

```
[*] main.c
1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  #define SHADOW 128
5  #define LOWER 32
6  #define ITALIC 2
7
8  int main(int argc, char *argv[]) {
9      unsigned int efe = 0;
10     // add effect SHADOW
11     efe = SHADOW;    //equivalent efe = efe | SHADOW;
12
13     // add effect italic
14     efe = efe | ITALIC;
15     printf("Combination of effects %d\n", efe);
16
17     // contains effect italic?
18     int apot = efe & ITALIC;
19     printf("The text has effect italic %d\n", apot);
20
21     // contains effect lower?
22     apot = efe & LOWER;
23     printf("The text has effect lower %d\n", apot);
24
25     // remove effect italic
26     efe = efe ^ ITALIC;
27     printf("Combination of effects %d\n", efe);
28     return 0;
29 }
```

Combination of effects 130

The text has effect italic 2

The text has effect lower 0

Combination of effects 128

Χρήση των bitwise τελεστών (4-4)

[*] main.c

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  int main(int argc, char *argv[]) {
5
6      int x = 3200;
7      printf("x / 2 = %d\n", x >> 1);
8      printf("x / 4 = %d\n", x >> 2);
9      printf("x / 8 = %d\n", x >> 3);
10
11     x = 5;
12     printf("x * 2 = %d\n", x << 1);
13     printf("x * 4 = %d\n", x << 2);
14     printf("x * 8 = %d\n", x << 3);
15
16     return 0;
17 }
```

x / 2 = 1600

x / 4 = 800

x / 8 = 400

x * 2 = 10

x * 4 = 20

x * 8 = 40